

Nemesség igazolás Nyitra vármegyében 1754/55-ben.

Ebergényi. Ebergényi János Szottinafalván nemességét igazolandó bemutatta Sopronvármegyének 1755 január 7-én Nemeskéren tartott közgyűléséből Ebergényi János, Miklós fia, János fia részére kiadott nemesi bizonyoságlevelét, amely szerint az Ebergényi család Sopron vármegyének régi kétségtelen nemes birtokos családjai közé tartozik. Nyitra vármegyében is kétségtelen nemesnek ismerték el. II. 651. VII. 19. és VII. 73.

Egry. Egry András Verbón, fia András, féltestvére István bemutatta II. Mátyás királynak Prágában 1616 augusztus 1-én kelt Egry másképp Kányay, Márton nővérei Kányay Ilona és Katalin részére, kik az előtt is nemesek voltak, adományozott és 1619. évben Győr vármegyében kihirdetett címeres nemesítő levelét. A nemeslevél szerző Mártonnak a fia János, akinek fia ismét János, ennek fia András, ennek fia a nemességigazoló András és István, a mit a B. C. és D. alatti okmányokkal igazol. A B. alatti okmány szerint Fél (Csallóköz) község birái és esküdtjei 1673 szeptember 1-én igazolják, hogy Nemeses Egry János, bátyjával Olenik Jánossal együtt Bazin sz. kir. városba telepedett le, anyja Olenik Dorottya, atyja Egry János, öreg atyja Egry Márton „ki még érsek urnak Iherhardy Józsefban Tisztviselő is sok ideik volt“ és kéri Bazin város tanácsát, hogy őt polgárai közé vegye föl, a C. alatti ayakönyvi kivonat szerint *Egry András* született 1695 március 15-én Bazinban Egry János és N. Erzsébet szülöktől, a D. alatti kivonat szerint *Egry István* 1727 december 20-án és *Egry András* 1730 május 13-án születtek Verbón Egry András és Liszy Ilonától. Leszármazásukat és kétségtelen nemességüket Nyitra vármegye elismerte. I. 401. és III. 344. A család cimere: Négy mezőre osztott pajzs, alulról a pajzs közepéig kúp alakban emelkedő kék pólya, abban zöld halom látszik arany koronával és fekete kereszttel, a pajzs felső jobb részében csőrében zöld gallyat tartó fehér galamb áll, fekete kereszttel, a bal fehérmezőben három nyíl látszik, felső bal biborszínű mezőben fehér lilium, alsó jobb biborszínű mezőben fehér rózsza látható, nyílt sisak feletti

koronából növény vadász jobb kezében három nyilat tart, bal kezét csipőjére támasztja, foszlányok: ezüst bibor, arany kék.

Egyed. Egyed János, Mihálynak a fia, Érsekújvárott, fiai: János Aradmegyében, Mihály Esztergom vármegyében, Márton és István Nyitra vármegyében bemutatta Nyitra vármegyének 1617. évi testimoniálisát, mely szerint Egyed Gallus bemutatta az ősei részére II. Rudolf király által adományozott címeres nemesítő levelét (datum nincs közölve), aminek alapján Egyed Gallus, gyermekei ifjabb István, Mihály, Márton, Ilona, Katalin és Erzsébet, továbbá János, néhai testvéreinek, Mihálynak a fia, Nyitra vármegye kétségtelen nemesei közé felvételtek; hogy az 1617. évi testimoniálisban említett ifj. Mihálynak a fia János, igazolja ezen Jánosnak Tardoskedden 1706 július 21-én kelt végrendelete, melyből kitűnik, hogy neje Szabó Erzsébet, gyermekei János és Éva. A nemeslevél birtoklása és a 60 év előtti nemesi összeírás alapján nemességük elismertetett. I. 141. és V. 108.

Eliásy. Eliásy Pál, Györgynek a fia, Komjáthon kétségtelen nemes, mivel tudvalevő dolog, hogy III. (VI.) Károlytól címeres nemesítő levelet kapott, melyet Nyitra vármegyében hirdettek ki. V. 169. A család nemes levele másolatban Nobil. Fasc: III. No. 216. alatt. Kapták Eliásy János György, kinek az ősei és ő maga is hadi erényekben tündökölték, neje Vranovics Éva és fia Bécsben 1717 július 14-én, amelyet Nyitra vármegyének Uj-Galgócon 1717 október 25-én tartott közgyűlésében hirdettek ki. A család cimere: Kékszinű pajzs alján zöld mező, amelynek kimagasló középső részén piros ujjú könyöklő kar nyugszik, kivont kardot tartva, a pajzs jobb oldala felé fordulva; nyílt sisak feletti koronán nyugvó kar, mint a pajzsalak; takarók: piros-ezüst, arany-kék.

Emödy. Emödy Mátyás, fia Mátyás, továbbá József Nyitra-Vicsápon, ős idők óta a nemesség folytonos használata, valamint Nyitra-Vicsápon és Felső Vásárdon lévő ősi birtokjoguk alapján kétségtelen nemesek II. 350. és IV. 2.

Eördögh. (Erdegh) Erdegh Mihály és test-

vére György, Broczkón, Pálnak a fiai és ezen Józsefnek a fiai: Pál, István, és György; nem különben említett Györgynek fiai: István, József, János, Imre és György régi nemesi összeírások alapján kétségtelenül nemesek. II. 633. és VII. 11.

Eördegh de Lászlófalva. Eördegh László fiai Antal, Péter és Eördegh Imre Alsó-Vásárdon, Alsó-Vásárdon és a turócmegyei Lászlófalván levő ősi birtokjoguk és a nemesség folytonos használata alapján kétségtelen nemesek. II. 352. és IV. 4.

Ernolth. (Ehrenhold) André Ernolth Ferenc Komjáthon, fiai János és Ferenc bemutatta Lipót királynak Bécsben 1696 augusztus 20-án kelt de Ernhold János Pál és András részére adományozott német nyelvű, nem publicált címeres nemes levelét. A tiszti ügyész kifogásolta, hogy a nemesítő levél nincs kihirdetve, de a vármegye tekintettel arra, hogy a nemesség igazolónak az atyja kapott nemes levelet és hogy ő maga a nemesség használatnak, nemességi jogainak használatában van, őt továbbra is meghagyta. A család címere: Piros színű pajzsban, két ezüst színű gerenda, mindkettőn hat ág, a pajzs közepén egy szivalaku kékszinű pajzsban arany korona, a száraz törzs fölött szájában olajfa ágat tartó fehér galamb áll, nyílt sisak felett arany korona, takarók balról kékarany, jobbról piros-ezüst, arany koronával, amelyből két ökör szarv között, amelyek közül balról az alsó rész ezüst, a felső rész piros, jobbról az alsó rész kék, a felső rész ezüst színű, száraz törzsön csőrében olajfát tartó fehér galamb áll. V. 79. Armális másolat és latin fordítása: Documentorum Paria A. 264. I.

Ernyey de Felsőköröskény. Ernyey Zsigmond de Felső Köröskény, Ferenc fia, Ürményben, testvére Ádám, másik testvére Mihály Felső Köröskényben, fia István másik Istvánnak, említett Zsigmond és többiek unokatestvérének a fia Nagy Emőkén ősi birtok joguk alapján és mivel a legrégebb nemesi összeírásokban előfordulnak, kétségtelen nemesek. I. 5. és V. 162.

Ernyey. Ernyey Gábor Ferencnek a fia Gergelyfalván, fiai Joachim és József, testvére Lázár, Gergelyfalván ősi birtokjoga alapján kétségtelen nemes I. II. és V. 170.

Eskütt. Eskütt István, Györgynek a fia,

Mártonfalván, fiai János, Sándor és György és unokája említett az Jánostól Ferenc, a vármegye régi nemesi összeírásaiban előfordulván kétségtelen nemes.

Fabritius. Fabritius Pál Nemes-Jácon, fiai János, András, Mihály és József hivatkoznak a vármegye régi nemesi összeírásaira és ennek alapján akarják igazolni nemeségüket, de a tiszti ügyész ellenveti, hogy többen fordulnak elő a régi nemesi összeírásokban, ennél fogva igazolják ezek valamelyikétől való leszármazásukat. Az igazoló előadja, hogy ősei, nevezetesen nagyatyja, Pál megyei közhivatal viselt, amit a vármegye iratai is tanúsítanak, több ősi birtoka is volt, idők viszontagságai és az országban dúló belvillongások folytán az ő atyja életében elvesztek összes okmányai és atyjától semmit sem örökölt. Atyja Jeremiás, nagyatyja Pál volt, amit anyakönyvi kivonattal igazol, mely szerint Jeremiás született 1688 november 23-án Nagy-Jácon Fabritius Pál és Széles Zsuzsanna szülöktől, az esedező pedig, hogy Jeremiásnak a fia, az köztudomású dolog, nemes jogainak használatában meghagyatott. II. 405. és IV. 88.

Fabriczius. Fabriczius István Boryban és István fiától való unokája Ignác, hivatkozik a vármegye régi nemesi összeírásaira, amelyekben 60 év előtt Fabriczius Jónás befoglaltatik, ennek fia Rudolf, akinek fia Zsigmond és ennek fia István, ezek igazolásul bemutat A. B. és C. alatt három okmányt és pedig A. alatt egy esztergomi főkáptalani 1628. évi fasisót, mely szerint nemes Fabriczius Rudolf, nemes Fabriczius Jónásnak a fia Koroson, atyját teljhatalmuvá (plenipotentarius) nevezi ki az ország bármely vármegyéjében levő birtokainak igazgatására, a B. alatti Mossócon 1682 május 9-én kelt okmány szerint nemes Fabriczius Zsigmond néhai nemes Fabriczius Rudolfnak a fia, és a C. alatti Boryban 1715 július 26-án kelt végrendelet szerint a végrendelező Fabriczius Zsigmond özvegyének Szélessy Juditnak néhai Szélessy Mátyás leányának, a gyermekei Fabriczius Mária és István. A leszármazás Jónásig bizonyítottván, kétségtelen nemesnek ismerték el. II. 478. és III. 69.

Fáncsy. Fancsy Ferenc Sempthén bemutatta II. Ferdinánd királynak Sopronban 1622

junius 30-án kelt Fancsy Pál fiai György és Pál nővére Piroska részére adományozott és ugyanazon évben Sopron vármegyében kihirdetett cimeres nemesítő levelét eredetben függő pecsét alatt. Az esedező Ferencnek a fia, a további leszármazás igazolására halasztást kér. Megadatik. V. 130. Későbbben azonban nem igazolta a leszármazást. A család cimere: Kék színű pajzs aljából függőlegesen egyenes kard emelkedik ki, annak közepén levágott török fej turbánnal övezve a pajzs jobboldala felé fordulva, jobbról csillag, balról pedig negyed hold ragyog. Nyílt sisak feletti koronából nővő nyitott száju jobbra néző oroszlán emelkedik ki, mellső lábaival az említett levágott török fejet tartva. Takarók arany-fekete, ezüst-piros. Nemesítő levél másolat: Documentorum paria A. 293. lapján.

Farkas. Farkas István és fia Imre, testvére Pál Kis-Hinden, Mihálynak a fiai, ősi birtokjoga alapján kétségtelen nemesek. I. 1. és V. 158.

Farkas. Farkas Ferenc, Imre fia, másik Imre fia, Péterfalván, ugyanott lévő ősi birtokjoga alapján kétségtelen nemes. II. 548. és VII. 1.

Farkas. Farkas Lőrinc és Pál, néhai István fiai Ürményben bemutatják Pozsony vármegyének Somorján 1756 április 6-án kelt nemesi biznyságlevelét, mely szerint Farkas Lőrinc és Pál néhai István fiai Kajalról Nyitra vármegyébe Ürménybe költöztek; bemutatják II. Rudolf királynak Bécsben 1578 január 29-én kelt Farkas Dénes, fiai János és Pál részére adományozott cimercs nemesítő levelét; az armálisban foglalt Pálnak a fia megint Pál, amit egy 1621 augusztus 10-én Kajalon kelt osztálylevéllel igazolnak, hogy pedig az említett Pálnak, Dénes unokájának, a fia János, azt ennek a kajali földekről szóló 1664 április 21-én kelt záloglevelével és végül, hogy ezen Jánostól származott István, az esedezők atyja, azt a megesketett tanuknak Kosuthon 1754 nov. 4-én kelt vallomásaival igazolták. Ezen bizonyítvány alapján nemességüket elismerték. V. 140.

Farkas. Farkas János, Ferencnek a fia Cabajon és unokatestvérei Mihály és Ferenc, Istvánnak a fiai kétségtelen nemesek. V. 164.

Fejérpataky de Kelecsén. Fejérpataky Gábor Dojcsón bemutatta Liptó vármegyének Liptó-Szt.-Miklóson 1745 március 4-én tartott

közgyűléséből kiadott nemesi biznyságlevelét, mely szerint Fejérpataky Gábor a régi kétségtelen birtokos nemes Fejérpataky családból származik és hogy Fejérpataky Mátyásnak a fiai; fiai József és Gábor de Kelecsén, Fejér vármegyében akarnak letelepedni. A kétségtelen ősi birtokos nemes Fejérpataky családnak a tagjai. Ezen nemesi bizonyítványt kihirdették Győr vármegyének 1752 április 12-én Győrött tartott közgyűlésében. József Győr vármegyének biztosa és esküdtje a győrmegyei nemesek jegyzékébe felvételre. Gábor nemességét Nyitra vármegye elismerte. II. 592. VII. 35. és VII. 83.

Fehérváry. Fehérváry György, fia János, Soókon, testvére János és másik Fehérváry János, Benedeknek és Istvánnak a fiai bemutatják II. Mátyás királynak Fehérváry Imre de Székesfehérvár és testvére Fehérváry Benedek részére Bécsben 1618 július 31-én kelt és 1620. évben Nyitra vármegye közgyűlésében Galgócon kihirdetett cimeres nemesítő levelét. Mint a nemes levél tulajdonosa hivatkozik a régi megyei összeírásokra. A vármegye ennek alapján meghagyta őket régi nemesi joguk használatában. I. 183. II. 41. és V. 16. A család cimere: Függőleges vonnallal két, kék és piros színű mezőre osztott pajzs, a jobb kék mezőben arany griff, szárnyakkal nyitott szájjal, a pajzs bal oldalára fordulva áll, a piros mezőben alul hármás zöld halom emelkedik ki, melynek középsőjéből három fehér rózsa nő ki; a nyílt sisak feletti koronából nővő jobbra néző arany griff látható; takarók arany-fekete, piros-ezüst. A nemes levél hiteles másolata Documentorum paria A. 317. lapján található.

Fekecs. Fekecs Ádám és István, továbbá ifj. Fekecs István, Pál és János Pereszlényben, ős idők óta a nemesség folytonos használatában vannak és Pereszlényben levő ősi birtokjoguk alapján kétségtelen nemesek. II. 349. és IV. 1.

Fekecs. Fekecs András Kismányán, fia István szintén Kismányán és ennek fiai István, Mátyás, Mihály és Sándor, nemkülönben másik fia szintén Mihály nemességét igazolandó hivatkozik, hogy a család Pereszlény községben mint kétségtelen birtokos nemes család ősidők óta lakik és a nemesség folytonos használatában van, azután bemutatott A. alatt egy 1717

február 21-én kelt okmányt, mely szerint néhai Fekecs Mihálynak az utódai, fia Mihály és ennek fiai János, Adám és Ferenc, továbbá Fekecs Istvánnak özvegye Petkovics Borbála, fia István és Adám, a B. alatti 1756 január 29-én Szentmihályon kelt tanuvallatás szerint, Fekecs András, Fekecs Mátyásnak a fia, aki „onnét fölül szakadott és elsőben is háborunak idein Dereszlént Nemes Bars vármegyében szolgálván, azután Kismányán letelepedett, néhai Fekecs Mátyás magát néhai Fekecs Mihály fiának mondotta és tartotta lenni.“ A kismányaiak atyafiságát és nemességét igazolták a Pereszlényben lakó Fekecs Pál és István és hosszas vita után a vármegye is elismerte nemességüket. V. 147. és Docum. paria. A. 274 lapon.

Fekete. Fekete Albert, Farkasdon, fiai István és Ferenc és a Soókon lakó Fekete István és fiai István, Sándor és János hivatkoznak a régi nemesi összeírásokra, ahol atyjuk István és nagyatyja Albert is befoglaltatik. Nemességét elismerték. II. 19. és V. 7.

Fekete. Fekete György Holicson, fiai Pál, Ferdinánd, Sebestyén és Antal, unokatestvérei István, János, Pál, György és Ferenc, nemességét igazolandó előadja, hogy ő Jánosnak a fia és néhai Györgynek az unokája, akik a régi nemesi összeírásokban előfordulnak. Ennek igazolására bemutatják a holicsei plébániából való keresztleveleiket, melyekből kitűnik, hogy György néhai Jánosnak a fia, azután pedig egy 1754 december 9-én Szenicen kelt tanuvallatást. György született Holicson 1691 február 11-én Fekete Jánostól és Ilonától, továbbá 1679 november 7-én meghalt Fekete György 83 éves korában és 1697 február 13-án meghalt Fekete Katalin özvegy asszony 70 éves korában; a tanuvallatás szerint György, néhai Jánosnak a fia és István ugyanazon Jánosnak az unokája, aki Holicson lakik, ezen János pedig Györgynek a fia volt és Holicson több Fekete nevű nemes család nem lakott. A család nemességét elismerte a vármegye. II. 611. VII. 15. és VII. 75.

Ferenczy. Ferenczy János, János fia, Lapás-Gyarmathon, fiai János, Péter, András és István kétségtelen nemesek. V. 170.

Filó. Filó István Szobotiston, testvérei

József és Jakab bemutatta III. (VI.) Károly királynak Bécsben 1716 július 16-án kelt, atyja Filó Jakab és ennek testvére Antal részére adományozott és ugyanazon évi december hó 15-én Trencsénben kihirdetett címeres nemesítő levelét. A család nemességét, miután a nemességszerzőnek a fia, elismerték. A család cimere: Kékszinű pajzs alján zöld mező, amelynek közepén, nyitott szájjal, kiöltött piros nyelvvel sárga oroslán áll, mellső jobb lábával kivont kardot tart, bal lábát ragadásra készen, a pajzs jobb oldala felé fordulva; nyílt sisak feletti koronából növe oroslán, mint a pajzsalak, takarók: ezüst-piros, kék-arany II. 678. VII. 23. és VII. 87.

Filó. Filó János és fia, szintén János, nemességét igazolandó hivatkozik a régebbi nemesi összeírásokra, melyekben néhai Tamás befoglaltatik, ennek fia István, ezt nagyatyja végrendeletével igazolja, Istvánnak a fia az escedező János, ami köztudomásu dolog. A végrendelet kelt Örvistyén 1688 február 15-én, mely szerint a végrendelező Tamásnak a fia István. Ezen bizonyítékok alapján elismerték Filó János és fiai nemességét és leszármazását. III. 397.

Finta de Pókaháza. Finta István, Lászlónak a fia, Ivánkán és kiskoru fia János bemutatták Komárom vármegyének 1611. évben Finta Benedek, János fia, néhai Ambrus de Pókaháza fia részére kiadott bizonyoságlevelét. A leszármazásra vonatkozólag az escedező Finta István, Lászlónak a fia, aki István fia, aki Jakab fia, ezt a 2. alatti, 1754 november 3-án Komáromban kelt tanuvallatási jegyzőkönyvvel igazolja. A tisztii ügyész kifogásolja, hogy nem tudja igazolni a kapcsolatot Benedekkel, ennél fogva bővebb igazolásra utasították II. 237. és V. 73. Ugyanezen Finta István ezen meghagyás folytán hivatkozott atyafaira, Finta Adámra és Jánosra, akik Komárom vármegyében laknak és Finta Jakabtól származnak, amint ezt az előbbi investigatio alkalmával igazolták és kétségtelen nemeseknek ismertettek el. A tisztii ügyész véleménye alapján a helytartótanács döntése bevárandó. I. 142. és V. 122.

Fleischoker. Fleischocker János György, Galgócon, és fia János bemutatta Lipót királynak Pozsonyban 1662 szeptember 5-én kelt Polner

Frigyes és Fleisoher Jakab részére adományozott és 1665. évben Pozsony vármegyében Somorján kihirdetett címeres nemesítő levelét; hogy Jakabnak fia, anyakönyvi kivonatával igazolta, mely szerint Fleischakher János György született Modorban 1706 augusztus 18-án Fleischakher János Jakab és neje Judittól. II. 450. és III. 20. A család cimere: Kék színű pajzs alján zöld mező, azon sárga oroszlán, nyitott szájjal kiöltött piros nyelvvel, kettős farkát lábai közé hajlítva, fején arany koronával mellső bal lábával palmaágot, jobbában kardot villogtat, a pajzs jobb oldala felé fordulva; nyílt sisak feletti koronából növő oroszlán, mint a pajzsalak mellső lábaival kötött nyalábot (fascem ligatam) mint kereskedői jelvényt tart, takarók: arany-kék, ezüst-piros. Nemes levél másolat. III. 20.

Florianics. Florianics János, Györgynek a fia, aki néhai Ferenc fia Kuklón és fia János a nemesség folytonos használatában lévén és régi nemesi összeírásokra hivatkozván, a nemesség használatában meghagyattak. I. 450. VII. 44. és II. 717.

Fodor. Fodor János Nagy-Emökén és testvérétől Györgytől származott fiuk László, István és József Nagy-Emökén lévő ősi birtokjoguk alapján kétségtelen nemesek. I. 4. és V. 160.

Fodor. Fodor Gábor Nyitraalsóvárosban, testvérei Ferenc és Albert és említett fia István és Ferenc, Albertnek a fia pedig László bemutatva II. Ferdinánd királynak Sopronban 1622 június 5-én Fodor Tabán és fia Tóbiás részére adományozott és ugyanazon évben Nyitra vármegyében Nyitrán kihirdetett címeres nemesítő levelét eredetben függő pecsét alatt; a leszármazás igazolásául hivatkozik a régi nemesi összeírásokra. I. 189. A család eredeti nemesítő levele Nyitra vármegye levéltárában 11. sz. alatt őriztetik ép és sértetlen állapotban függő pecséttel. A nemes levélre a címer nincs ráfestve. Leírás után a család cimere: Kék pajzs alján zöld mező, azon párduc (panthera) áll kiöltött piros nyelvvel, felfelé álló kettős (ancipiti) farkkal, mellső jobb lábával három nyilat tart, a pajzs jobb oldala felé fordulva; nyílt sisak feletti koronán mellét tépő, kifolyó vérével fiait etető és mellső jobb lábával ka-

tonai ijat (arcum militare) tartó pelikán; takarók: ezüst-piros, arany-kék.

Fodor. Fodor Pál és István, nemkülönb Fodor János Kopcsánban; továbbá Pál fiai; János és István, Pál és Mihály, nemkülönb István kiskoru fiai: János, Mihály és István, végül említett Jánosnak fiai: Tádé, János, Mihály, Pál és József; azonkívül még ezek osztályos atyafiai, néhai Pálnak a fiai, Fodor Mártontól származók, Ribkén laknak, úgy mint Pál, János és Márton; továbbá Unin községben lakik néhai Mártonnak, említett Pál testvérének a fia Márton és Sztrázsán Márk és annak fia, Imre, Bars vármegyében, a nemesség folytonos használata alapján és őseik a régi nemesi összeírásokban előfordulván nemesi jogaik gyakorlatában meghagyattak. II. 623. és VII. 6.

Fogass. Fogass János Podolán fiai János, Márton, György, testvére Márton és fiai János, Miklós, György, Márton Ádám és Mihály, hivatkoznak a 60 éven felüli régi nemesi összeírásokra, melyekben őseik és az ujabbakra, melyekben ők is előfordulnak. Kétségtelen nemesek. I. 376. és III. 306.

Földessy. Földessy Mihály Podolán, hivatkozik a 60. évet meghaladó nemesi összeírásokra, amelyekben Földessy Dávid utódai, nevezetesen István a most említett Mihály atyja benfoglaltatik, ennél fogva kétségtelen nemes. I. 341. és III. 246.

Frideczky. Frideczky Ferenc, Kishinden bemutatva Lipót királynak Bécsben 1694 augusztus 20-án kelt Frideczky János prepost, nyitrai káptalani kanonok, testvérei György, Miklós — ennek fia István — és András nemkülönb János és György unokái részére adományozott és 1695 április 13-án Trencsén vármegyének Trencsén sz. kir. városában tartott közgyűlésében kihirdetett, eredeti függő pecsétes címeres nemesítő levelét. A nemeslevélben előforduló Miklósnak, a nemeslevélszerző János testvérének fiai István és János, ezt a nemeslevélszerző Frideczky János prépost nyitrai kanonoknak Illaván 1710 október 13-án kelt végrendeletével, illetőleg Borcsicon 1726 november 1-én kelt osztálylevéllel igazolták, amelyekből kitűnik, hogy testvérének Györgynek, aki Klobusicon (Trencsén vm.) lakott, semmit sem hagyott, mert ezt a birtokot tőle

kapta, György halála után pedig másik testvérére, Miklósról száll a birtok. Az 1726. évi osztálylevél szerint Frideczky István és János, Nemzetes és vitézlő Frideczky Miklós fia nemes Sinko Borbálától, szülei életében osztozkodnak a Trencsén és Nógrád vármegyékben (Terecskén) fekvő birtokaikon. Az esedező Frideczky Ferenc az említett Jánosnak a fia, ami köztudomású dolog. A család nemes levele hiteles másolatban Nyitra vármegye levéltárában Documentorum Paria. A. 375. A család cimere: Kék színű pajzs alján zöld mező, a fölött kiterjesztett szárnyu fekete sas áll, tetején három csillag ragyog, nyílt sisak feletti koronán két fekete sasszárny között kék ujjas könyöklő jobb kar nyugszik, markában egy íjat tartva, melynek hegyén hét fehér rózsából álló koszoru van, takarók; arany-kék, ezüst-piros I. 54. és V. V. 48.

Frideczky. Frideczky András Csejthén, fiai János és András bemutatták Lipót királynak Bécsben 1694 augusztus 20-án kelt Frideczky János nyitrai kanonok, testvérei György, Miklós, ennek fia István, valamint András János és György unokái részére adományozott, fentemlített cimeres nemesítő levelét. András, mint a nemeslevélben előforduló Miklósnak unokája, maga is előfordulván a nemes levélben, a kétségtelen nemesek közé soroztatott, I. 335. és III. 235.

Fülöp. Fülöp Mihály Sookon, fiai Sándor, András és Mihály, Sándortól való unokája Imre, azonkívül Istvánnak a fiai János, Lőrinc és István és ennek fia István és János, nem különben András és Boldizsár testvérek Sempthén és ezek testvére Mihály, Komáromban, végül László Alsó-Szöllösön, annak fia Sándor, János, István és András úgy ők maguk mint elődeik a régi nemesi összeírásokban előfordulván, kétségtelen nemeseknek ismertettek el. V. 158.

Gaal. Gaál Ádám Radosócon, fiai János és Ádám testvérei Pál, ennek fia Ferenc és Mihály, kinek fia József, unokatestvérei Mihály és György, akik Érsekújvárott laknak, bemutatta III. Ferdinándnak Pozsonyban 1655 június 14-én kelt Gaál János és neje Hellesy Katalin, gyermekei Mihály és Krisztina, testvére András részére adományozott armálisát, melyet 1756 (folyó év) január 10 hirdettek ki Nyitra vár-

megyében. A tiszti ügyész ellenvetette, hogy csak oly hosszú idő múlva lett kihirdetve az armális és nincs igazolva a nemességszerzőktől való leszármazás. Ennek igazolásául bemutattak egy 1755 november 20-án Szenicen kelt tanuvallatást, amelyből kitűnik, hogy az említett Ádám, Pál és Mihály testvérek Ferencnek a fiai az említett Mihály és György Mihálynak a fiai, aki az említett Ferenc testvére és unokái fiai Gaál Mihálynak, aki az armálisban befoglaltatik. A család cimere: Kék színű pajzs, alján zöld mező, a fölött természetes színű oroszlán, nyitott szájjal, kiöltött piros nyelvvel, hátára vetett kettős farkkal, szétterpesztett hátsó lábain áll, mellső jobb lábával kivont kardot villogtat, baljával három piros rózsát tart, a pajzs jobb oldala felé fordul, nyílt sisak feletti koronából növe fél alaku vitéz, kék színű ruhában, prémmel övezett piros kucsmában, jobb kezében kivont kardot, baljában levágott török fejet tart üstökénél fogva, takarók: sárga-kék, fehér piros. I. 433. és VII. 13. 91.

Gál. Gál Pál Ürményben, fiai János és István és ennek fia Pál, továbbá másik fia Pál és ennek fia János bemutatta III. Ferdinándnak 1646 november 26-án Pozsonyban kelt, Gál Miklós, neje Dékán Magdolna, gyermekei Mihály, István, Katalin és unokatestvére Gál György részére adományozott cimeres nemesítő levelét, melyet 1647 június 26-án hirdettek ki Pozsony vármegyében. Az esedező Miklósnak a fia, aki az armálisban előforduló Mihálynak a fia. Miután a Mihállyal való kapcsolatot csak egy tanu igazolta, bővebb igazolásra utasították. A család (az armálisban Gaál) cimere: Kék színű pajzs, alján tágas zöld mező, a fölött piros ruhás és piros török sapkás vitéz, sárga csizmában áll, jobbában a szembe néző, nyitott száju, kiöltött piros nyelvű farkasra kardot emel nyílt sisak feletti koronából növe vitéz jobbában kardjára tűzött levágott átszúrt török fejet tart, balját pedig csipőjére támasztja, takarók: sárga-kék, piros-fehér. II. 153. és V. 56.

Gach vagy *Gacho Márton*, Jánosnak a fia, Györgynek a fia, Surányban, fiai: János, Imre és István testvére Gach Pál Egyházszezen kétségtelen nemesek. V. 169.

Gách másképp *Gachovics* Mátyás, fiai István és János Vágújhelyen, bemutatta Trencsén

vármegyének Gach Ádám és Koczmann Borbála, fiai János és Mátyás részére szóló 1698-ban kiadott nemesi bizonyítványát, mely szerint Pinnyey János bemutatta Lipót királynak Gach Ádám, neje Koczman Borbála, gyermekei János, Mátyás és Katalin részére Bécsben 1698 október 24-én adományozott armálisát, amelyet kihirdettek. Gach másképp Gachovics Matyás Nagy Kottesón (bittsei plébánia, született 1690 február 17-én Gachovics másképp Gach Ádám és Koczmann Borbála szülöktől. I. 305. és III. 173.

Gáspárdy. Gáspárdy Ferenc Péterfalván és fia István bemutatta Lipót királynak Gáspárdy Lukács, neje Halassy Erzsébet, leánya Katalin, testvérei György és Mihály részére Prágában 1659 október 14-én kelt és 1661-ben Nyitra vármegyében kihirdetett armálisát. Az armális szerző Lukács Pöstyénben lakott és birtokolt, fia volt Ferenc, akinek fia a nemesség igazoló ifj. Ferenc. Pöstyéni birtokukat Balássovics családnak adták el. Hosszas vita után nemességét elismerték. A család cimere: Kék színű pajzs, alján zöld mező, azon fegyveres piros ruhás vitéz, sárga csizmában, fején prémmel szegélyezett kucsma sólyom forgóval díszítve, fehér lovon, bal kezével a ló kantárját igazgatja, jobbában kivont kardot tart rajta átszúrt török fejjel, a pajzs jobb oldala felé fordulva vágat, a pajzs felső sarkaiban félhold és ragyogó csillag, nyílt sisak feletti koronán nyugvó páncélos könyöklő kar kivont kardot tart, arany keresztet hajlit (flectere); takarók: sárga-piros, fehér-kék. I. 466. és VII. 40. és III.

Gellérth. Gellért István Jánosnak a fia, Györgynek a fia, Sissón, fia Ádám, testvére Antal, Szentmihályúron és másutt levő ősi birtokjoga alapján kétségtelen nemes. I. 14. és V. 168, 174.

Gellért. Gellért Ferenc Cabajon, fiai Mihály és Imre, testvére Gáspár, Cabajon és másutt levő ősi birtokjoga alapján kétségtelen nemes. I. 15. és V. 174.

Gelo másképp *Szamecz* János Csejthén, fia István és testvére Ádám bemutatták Trencsén vármegyének 1752 augusztus 3-án kelt testimoniálisát, mely szerint Szamecz János másképp Gelo, a ki Nemes Podhrágyról Csejthére ment át, nemességét a Nemes Podhrágyon lévő ősi birtokjoga alapján elismerték, atyja

id. Szamecz Mihály Nemes Podhrágyon lakott és birtokolt és Jánost, aki Csejthén lakik, saját fiának ismerte el III. 120. és II. 510.

Gersich. Gersich András, György és Pál testvérek Rohón, fiaik: Andrásé Imre, Györgyé József, Pálé Pál és György; néhai Gersics Mártonnak a fiai Rovenszkón, továbbá Szakolcán laknak: János néhai idb. Pálnak a fia, Ignác és Pál, néhai Gersics Jánosnak kiskoru fiai, ősi nemesi joguk alapján és a régi nemesi összeírásokban előfordulván, nemesi joguk használatában meghagyattak. II. 628. és VII. 8.

Ghyczy. (Géczy) Ghyczy Elek, Lászlónak a fia, Géczy József és fia János, kiskoru Géczy Károly, ifj. László fia, Géczy Pál és fia István, Assakürtön, Assa- Abláncz Kürthön és másutt levő ősi birtokjoguk alapján, kétségtelen nemesek. II. 349. és IV. 1.

Glósz. Glósz János Vészkún és unokatestvére Ádám, hivatkoznak a 60 évet felülhaladó nemesi összeírásokra, amelyekben atyjuk Glósz István befoglaltatik, akinek fiai István, János és Gáspár, ami Glósz Istvánnak 1729 május 10-én Vészkún kelt végrendeletéből kitünik. Ennek alapján meghagyatnak a nemesek sorában. I. 390. és III. 328.

Godor. Godor József és Ferenc bemutatták III. Ferdinándnak 1646 március 31-én Linzben Bagi másképp Godor András, neje Sziráky Ilona gyermekei Mihály, Judit és Zsuzsanna részére adományozott, 1677 november 5-én Nógrád vármegyében Losoncon kihirdetett eredeti armálisát; a nemességszerző Andrásnak fiai László és János, Lászlótól a nemességet igazoló József, Jánostól pedig Ferenc származik, ezt az 1753 február 27-én kelt tanuvallatással igazolták. Nemesi jogaik használatában meghagyattak. A család cimere: Kék színű pajzs, felül két csillag ragyog, alján zöld mező, azon tarkaszínű ló áll, mellső bal lábát felemelve hadi zászlót tart, a pajzs jobb oldala felé fordulva, nyílt sisak felett királyi korona van. Takarók: sárga-kék, piros-fehér. II. 9. V. 5. Arm. Docum. paria. A. 379.

Goszthényi. Goszthényi János Ürményben, fia Pál, testvérei József, Péter és István, ősi nemességük és Ürményben és másutt levő ősi birtokjoguk alapján, kétségtelen nemesek I. 4. és V. 161.

Goszthonyi. Néhai Goszthonyi Andrásnak kiskoru fiai Sándor és András akétségtelen nemesek közé soroztatnak, mivel Krencsen és másutt ősi birtokjoguk van és a nemesség folytonos használatában vannak. II. 258. és VI. 6.

Grajczár. Id. Grajczár Mihály unokatestvéreivel Mihálllyal és Györggyel, továbbá Imre és László Sarluskón, a nemesség ősi és folytonos használatában lévén és Sarluskón ősi birtokjoguk alapján, kétségtelen nemesek. II. 354. és IV. 7.

Grajczár. Grajczár László Holicson, kiskoru fia János nemességének igazolásául előadja, hogy eredeti szabadalom levele idősebb unokatestvérénel Grajczár Zsigmondnál van Zala vármegyében. VII. 49.

Gregorovics. Gregorovics István Csejthén, testvérei György Miklós, András és Márton bemutatatta Lipót királynak Gregorovics György és neje Anna részére Bécsben 1701 augusztus 10-én kelt és 1702. Nyitra vármegyében kihirdetett armálisát; a nemeslevél szerzőtől származik másik György, ettől István és említett testvérei. ezt az 1754 december 7-én Csejthén tanuvalatással igazolták és ennek alapján kétségtelen nemeseknek ismertettek el. A család cimerei: Kék színű pajzs, alján zöld mező a fölött kiterjesztett szárnyu, repülésre kész fehér galamb, csőrében kalászokkal vegyes zöld gallyat tart, nyílt sisak feletti koronán nyugvó kék ujjas emberi kar, markában felül három buzakalászt, alul érett szőlőfürtöt tart. Takarók: sárga-kék, fehér-piros. II. 517. és III. 126.

Gresko. Gresko István Kis-Hinden, fiai Mihály és Ferenc, bemutatatta azt 1755 ápr. 16-án Apáthykéren kelt tanuvalatási jegyzőkönyvet, mely szerint öreg atyja Gresko János volt, aki Kis-kéren lakott, fiai voltak Ádám és István; ez utóbbinak a fia nemességét igazoló István, mindenkor a nemes emberek számába számláltattak „és midőn néhai gróf Forgách Simon által a nemesség fölszedetett, Jnstans uram öregh Atyjának is köllétvén több nemességgel insurgálni, föllebb jelentett Ádám néveő fiát ültette fel maga személyében, a ki katonaságának második esztendejében, midőn Illavánál a serege (a hol maga is jelen volt az fatens) által takarottattak volna a Vágh vizin levastul vízbe veszett“; az 1755 október 30-án folytatólagosan tartott tanuvalatás alkalmával Kalászy

Mihály tanu vallotta, hogy: Jnstans “Gresko Istvánnak édes atyját jól esmirvén vallja ugyan Istvánnak nevezetett, azt penigh onnand tudgya mivel kuruc háboru után, akkorbili Szolga Bíró Ur által Hadnagynak, a Tanu pedigh Tizedesnek tétettvén, gyakran Kis Hindre eő kigyelmihez járult, mely gyakorta való hozzá járáskor mutattattott is Tanunak nagy pecsétő pergaménás levelet, mondván, hogy a melyet igaz Nemes Ember vala, a mint is tudgya a Tanu, hogy minditigh Szabadságban élt, senkinek nem paratkozván, vagyis nem adózván, mely Nemes Levele (a mint másoktól hallotta) midőn Jnstans Uram a háza tűz által megemésztetett, megigett.“ V. 112.

Groff. Groff András Nemes-Pannon, testvére Ádám nemessége igazolásául bemutatatta II. Mátyás királynak 1612 november 27-én néhai Groff Mihály alias Zerdahely és Groff György részére adományozott és 1613. Zemplén vármegyében és 1629. Pozsony vármegyében kihirdetett címeres nemesítő levelét; hogy atyafiai Groff György és Mihály és mások Pozsony vármegye előtt igazolták az armális szerzőktől való leszármazást és erről bemutatatták Pozsony vármegye testimoniálisát, nemességüket azonban nem találták eléggé igazoltnak. V. 86.

Gulik. Gulik János és László néhai Gulik Jánosnak a kiskoru fiai, Bajnán, ősidők óta a nemesség folytonos használatában lévén és Bajnán levő ősi birtok joguk alapján, a kétségtelen nemesek közé soroztattak. II. 354. és IV. 7.

Gulik. Gulik István, néhai Mátyás fia és fiai János, György, József és László Szenicen, Alsó Bottfalván, Berencs uradalomban és másutt lévő ősi birtokjoga alapján, a nemesség folytonos használatában lévén, kétségtelen nemeseknek ismertettek el. II. 548. és VII. 1.

Gunda. Gunda Mihály Nemes-Jácon, testvérei János Lévardon, Pozsony vármegyében és Pál, gróf Balassa Pálnál Nógrádmegyében Podluzsányban tisztartó (provisor) bemutatatta Csapody Ferencnek, azelőtt Nyitra vármegye szolgabirájának, most pedig a dunáninnyi királyi tábla ülnökének bizonyítványát, mely igazolja az ősei részére adományozott nemesítő levél létét és Jaczkovics György esküdtnek recognitióját, melyből kitünik, hogy a nemesség igazoló Gunda Mihálynak az atyja, Gunda Pál Vittencen lak-

tában kiütött tűz alkalmával összes okmányait elvesztette, ezen Gunda Pál pedig előfordul az 1716. évi nemesi összeírásban. Nemességüket elismerték. I. 237. és IV. 137.

Gyárfás. Gyárfás Imre, Jánosnak a fia Csáládon, fiai Károly, Imre és János és testvérétől született fiai Antal és Ferenc és Bécsben lakó Mátyásnak a fia, Ferenc és ennek fia László, továbbá István, Istvánnak a fia, Thúron lakik, azután Gáspár fia, Mihály, aki Kolthán lakik, bemutatta II. Rudolf királynak Pozsonyban 1603 augusztus 5-én kelt Gyárfás Mihály, gyermekei Gáspár, Boldizsár, Zsuzsanna és Erzsébet, testvére János és unokája György részére adományozott a nemességet megerősítő cimerezett levelet, a melyet 1609-ben Komáromban hirdettek ki. Hogy az armális a nemesség igazolót illeti, erre nézve bemutatta Bars vármegyének 1725 május 30-án kelt testimoniálisát, midőn Gyárfás János barsmegyei szolgabíró bemutatta az ősei részére adományozott említett armálist: Nemességük igazolása körül semmi nehézség nem merült fel. I. 75. és V. 28. A család cimere: kék színű pajzs, alján zöld hármashalom, azon sárga oroszlán fején királyi koronával, nyitott szájjal, kiöltött piros nyelvvel, hátra hajlított kettős tarkkal, hátsó lábaival a két szélső halom áll, mellső bal lábában fehér lilomot, jobbáiban kétélű kivont kardot tart, nyitott sisak felett koronából növevő oroszlán, a pajzs alak. Takarók: kék-arany mindkét oldalról.

Gyarmathy. Gyarmathy Mihály Nyitrán be-

mutatta eredetben III. Ferdinánd királynak Pozsonyban 1647 márc. 23-án Major György, Major Gergely és Gyarmati Bálint részére adományozott és ugyanazon évben Nyitra vármegyében kihirdetett armálisát. A leszármazásra vonatkozólag előadta Gyarmathy Mihály, hogy ő Gergelynek a fia, aki az armálisban előforduló Bálintnak a fia. Mivel azonban állítását okmányilag nem indokolta, bővebb igazolásra utasították. A család cimere: Kék színű pajzs, azon zöld mező, a fölött fészében ülő, kiterjesztett szárnyu pelikán, jobbról félhold, balról arany csillag, felül egész hold által övezve mellétt tépi és vérevel fiat táplálja, a pajzs jobb oldala felé fordulva, nyitott sisak feletti koronából két ökör szarv, egyik piros másik kék színű kört kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében három piros rózsát tartalmazó ágat tart. Takarók: sárga-kék, fehér-piros. II. 73. és V. 27.

Gyepes. Gyepes Antal Szent-Mihályurón, fia József, továbbá, ennek néhai testvérétől Ignációl származó fiaik, László és Imre Nagymökén, nemkülönben másik testvérétől Imrétől származó fiaik, György és István Bars vármegyében laknak, királyi donáció alapján kétségtelen nemesek. I. 10. és V. 168.

Gyurák. Gyurák János és József Középbéhicen laknak, ős idők óta a nemesség folytonos használatában vannak és ugyanott ősi birtokjoguk alapján kétségtelen nemesek. II. 354. és IV. 6. (Folyt. köv.)

Romhányi János.

A Mikszáth-család története.

Mikszáth Kálmán régi, tudománykedvelő családból származott. Az 1700-as évek óta az ág. evangélikus papi pályán működtek elődei, kik teológiai ismereteik betetőzése végett németországi egyetemeket is látogattak. Mikszáth Kálmán két közvetlen elődénél ugyan szünet állt be a tudományok művelésében, hogy aztán jó félszázados pihenés után egy új családtag, szellemének ragyogásával bámulatba ejtse a művelt világot s a legelső közt írja fel nevét nemzeti irodalmunk aranykönyvében.

Mikszáth Kálmánnak már az ötödik ősapja is Nógrádmegyében lakott. Ez a legelső pap elődje Mixadt Mátyás — ki 1683. táján szüle-

tett — más, előttünk ismeretlen vármegyéből költözött ide s ő és utódai, mint lelkészek, gyakran vándoroltak Nógrádmegye különböző községeiben. A család tulajdonképeni ősi vármegyéjét, ősi fészket még nem sikerült megállapítani. A kombinációba vehető vármegyék levéltáraiban s az Országos Levéltárban nincs róluk adat. Az író egyizben azon véleményének adott előttünk kifejezést, hogy családja a hagyomány szerint oláh eredetű (mike szat, Mike szásza = kishalu). Erre nézve azonban semmi tényleges dokumentum nem maradt fenn. Családjának régi pap-tagjairól is tudomással birt Mikszáth, azonban az azoktól való mikénti